Talkootuutti: saNO Se 1/2009

saNO Se

Marjetantori
s. 4

Lämpimistä pullista
s. 15

saNO Se

Norvajärven, Oikaraisen ja Saarenkylän kylälehti

Kädessäsi on 13.6.2009 Oikaraisen koululla talkoovoimin toteutettu kylälehti, sen historiallisesti ensimmäinen numero. Tämän harjoittelukappaleen jälkeen lehti alkaa ilmestymään tarvittaessa tai sovitulla tavalla. Lehdeä voivat toimitaa kaikki kolmen NOS-kylän asukkaat. Jos Sinulla on julkaistavaa materiaalia, jutut julkaistaan yhteistyössä lehden päätoimittajan kanssa. Lehden takoitus on edistää alla kuvattua kolmen kylän yhteistyötä, siihen liittyvää tiedon kulkua ja yleistä yhteisöllisyyttä. Tätä on haettu myös lehden nimessä, joka sisältää kunkin kylän alkukirjaimen. Lehden nimi sisältää myös ajatuksen siitä, että halutaan kuulla myös Sinun mielipiteesi.

PÄÄKIRJOITUS

Kolmen Kopla - Mikä kopla?

Kolmen kylän yhteistyö

Muutama vuosi taaksepäin sai alkunsa Saarenkylän, Oikaraisen ja Norvajärven yhteistyö, jossa alulle panevana voimana oli yhteisen kyläsuunnitelman laatiminen yhdessä Rovaniemen ammattikorkeakoulun kanssa. Kehittämissuunnitelmahankkeen työnimi oli "Kolmen kopla" ja valmis suunnitelma jätettiin Rovaniemen kaupungin valtuustolle 12.2.2009.

Huhtikuun 1. päivänä 2009 kolmen kylän yleinen kyläkokous Oikaraisessa päätti rekisteröidä "Kolmen koplan", jossa jäsenenä ovat Saarenkylän omakotiyhdistys, Oikaraisen kyläyhdistys ja Norvajärven kyläyhdistys. Uuden yhdistyksen tarkoituksena on edistää ja kehittää asukasyhdistysten yhteistyötä ja valvoa jäsenyhdistysten etuja ja siten myös alueen asukkaiden etuja. Yhteistyö onkin selvästi virkistänyt kylien ja kyläyhdistysten omaa toimintaa.

Seuraavana kehitysvaiheena tulee olla se, että nyt jo toimiva Kolmen kopla kykenee nykyistä parempaan yhteistyöhön kyläyhdistysten ja muiden alueellaan toimivien yhdistysten kanssa. Yhdistyksien jäsenten aktivoiminen mukaan yhdistysten yhteiseen toimintaan on myös yksi kolmen koplan haasteista. Kyläläisiä tulee rohkaista ajatteluun, että yhteistyössä on voimaa. Koska jokainen edistysaskel on kiinni motivoituneista ihmisistä, tarvitaan heitä lisää ja tällä tavoin turvataan myös yhdistysten työn jatkuvuus.

Talkoolaisten mielestä Kolmen Koplan onnistunut toiminta edellyttää kuitenkin yhteisten teemojen löytämistä ja niihin sitoutumista sekä lisäksi yhteyksiä kaupunginvaltuutettuihin ja hallituksen jäseniin.

Kolmen koplan hallitukseen kuuluu tällä hetkellä Saarenkylästä Matti Anttila (pj) ja Pekka Rompasaari. Oikaraiselta Hilpi Ahola ja Jari Ranta.
Norvajärveltä Berit Hietanen ja Anna Siitonen (vpj).

Kirjoittanut: Eino Alasuutari, Eero Sirkka, Raimo Alaraudanjoki, Berit Hietanen.

Kesäinen tuulahdus Norvajärveltä

Aloitin pestini Norvan kylätoimikunnan puheenjohtajana tammikuussa 2009 ja nopeasti on mennyt ensimmäinen puoli vuotta. Toimintaan olen tullut mukaan vuonna 2003 muuttaesssani Norvajärvelle. Nykyiseen kylätoimikuntaamme kuuluu kuusi ahkeraa ihmistä, jotka yhteen hiileen puhaltaen ovat saaneet paljon aikaan. Ensimmäinen iso asia on ollut kylätoimikuntamme rekisteröiminen Norvan kyläyhdistykseksi. Olemme myös järjestäneet kuluneen puolen vuoden aikana laskiaisriehan, pilkkikilpailut, ympäristötalkoot ja kesäkauden avajaiset. Kävijöitä on ollut mukavasti ja tapahtumat ovat vakiinnuttaneet paikkansa kyläläisten mielissä.

Haluan kiittää aikaisempia kylätoimikuntalaisia ja -aktiiveja joiden tekemästä työpanoksesta on ollut hyvä jatkaa. Miten mukavaa hommaa yhdessä oleminen ja talkoilu onkaan! Osallistuminen itse tapahtumien toteuttamiseen ei vaadi mahdottomia saatikka suuria työpanoksia. Kuten sanotaan “Hyvin suunniteltu on puoleksi tehty”. Haluankin tämän kirjoituksen myötä valaa kaikille kyläläisille uskallusta tulla rohkeasti mukaan kyläyhdistysten toimintaan. Kyseessä ei ole mikään suljettu sisäpiiri, jonne on vaikea päästä. Toimintaan voi osallistua omana itsenään, oman jaksamisen ja ajankäytön mukaan. Kylätoiminta on yleensä vapaehtoista talkootyötä ja sen vuoksi tekijöitä tarvitaan lisää. Myös hyvän kylätoiminnan tulee saada uusia ihmisiä ja raikkaita ideoita, jotta toiminta pysyy vireänä ja mielenkiintoisena, sekä kylää kehittävänä. Rohkeasti siis mukaan niin uudet kuin vanhat kyläläiset ja kesäasukkaat! Teitä kaivataan, odotetaan ja tarvitaan!

Kesäkuun 13. päivänä Oikairaisella Tietotaitotalkoissa

Norvan kyläyhdistyksen pj

Berit Hietanen

OIKARAISEN KYLÄNRAITILLA KIIRII HYVIÄ UUTISIA

Kauan kaivattu silta on vihdoin toteutumassa. Silta tulee saattelemaan historiaan nostalgisen lossin ja lossin paikkeille saadaan jo 2011 ajokuntoinen silta. Erityisen tyytyväisiä olemme kylällä siitä, että sillalle saadaan erityisleveä kevyenliikenteen kaista. Samalla kertaa rakennetaan kevyenliikenteen väylää molemminpuolin jokea. Kevyen liikenteen väylää kaivataan, koska liikennemäärät ja raskaan liikenteen osuus liikenteestä tuottavat turhia vaaratilanteita. Vaikka nyt on luvassa kevyen liikenteen väylää Ylikörkön tienristeyksestä tulevan sillan kautta aina Kemilän tieristeykseen saakka, yritetään päättäjiin vaikuttaa niin, että siltojen lenkin Oikaraisen kautta voisi kulkea kevyen liikenteen väylää pitkin. Tämä siltojen lenkki on kaupunkilaistenkin suuressa kuntoilusuosiossa.

Oikaraisen asukkaat ovat kauan toivoneet kylälle laajempaa mahdollisuutta jätteiden kierrätykseen. Vuosia asiaan on vaikutettu ja nyt saatiin myönteinen puhelinsoitto. Rannan Jarin puhelin pirisi kesken koululla vanhempien toteuttamaa työpajapäivää ja ekopisteen paikka tarkentui saman tien. Tätä kirjoitettaessa astiat saapuivat koulun pihalla ja käyttökuntoon ne tulevat lähiviikkoina. Ekopisteeseen on tervetullutta jätepaperi, lasi, kartonki ja pienmetalli sekä patterit. Kierrätys helpottuu!

Pikainen puhelinkierros kaupungin viranhaltijoille tuotti lisää ilouutisia. Koulu saa rauhoittua laadukkaan opetuksensa tuottamiseen kolmen opettajan voimin eikä kaupungin intressissä ole enää lakkauttaa kyläkouluja. Ryhmäperhepäiväkoti muuttuu ensi syksynä päiväkodiksi ja samaan yhteyteen tulee esikoululaisten ryhmä. Nuorisotilojen tarpeellisuudesta ollaan päättäjienkin puolella tietoisia ja valmiuksia toiminnan kehittämiseen yhdessä nuorten sekä kylän toimijoiden kanssa löytyy. Nuorten kanssa on ideoitu lisätoimintaa moottoriurheilun ympärille. Sen käynnistämiseen tarvittaisiin myös aikuisia moottoriurheilun harrastajia. Kansalaisopiston opetustarjontaa on luvassa ja kirjasto on edelleen auki kokonaisen päivän viikossa. Koulun pihapiiri on täynnä toimintaa päivin ja illoin. Mutta vielä on vapaita hetkiä. Kylällä asuu paljon ikäihmisiä, joille lisämahdollisuuksien löytyminen olisi tervetullutta eli silläkin saralla ideoita otetaan vastaan.

Koskaan ei voi mainitsematta jättää Somosen kirkkoa. Sen jylhä olemus rauhoittaa kiireisemmänkin ihmisen. Kirkosta kivenheiton päässä on kyläläisten talkoilema luontopolku. Se on ahkerassa käytössä, hyvässä kunnossa ja joka kerta täynnä uusia elämyksiä. Kivenheitto luontopolulta ja tullaan Kemilälle, jonka pihapiirissä on sekä laavu että yleinen uimaranta. Ja sitten tämä luonto; metsät, joet, järvi, vaarat, suot ja notkelmat. Sieltä löytyy tekemisen paikkaa aivan jokaiselle ja luonnon likeisyys lienee se, mikä vetää kylälle vakituisia ja loma-asukkaita.

Kylässä toimii oma urheiluseura, metsästys- ja kalastusseura, liuta hirviseuroja, martat, 4H ja toinen liuta pienempiä toimintaryhmiä. Kyläyhdistyksen toiminta on vilkasta, antoisaa ja täynnä hauskaa sekä haasteellista tekemistä – kuten tämä tietotalkoilu tänään. Kylän nettisivuille on vuoden kuluessa kerätty tietoa kylästä ja nettisivuja kehitetään edelleen talkoohengessä. Kyläyhdistyksen toiminnassa kaikille taidoille on käyttöä, sillä toiminta on täsmälleen sellaista, millaiseksi sen teemme. Kyläyhdistyksen jäseneksi voi liittyä Marjetan torilla tai kylän kirjastossa tai ottamalla yhteyttä vaikkapa allekirjoittaneeseen.

Vuosittainen kesätapahtuma Marjetan tori on odotettu ja suosittu. Toripäivä toteutetaan koulun pihapiirissä 18.7. klo 10-15. Toripäivän ohjelma löytyy nettisivuilta. Voit tulla tapaamaan ystäviä, myymän tuotteitasi, soutamaan, urheilemaan, ostamaan kyläläisten tuotteita tai vain nautiskelemaan monipuolisesta ohjelmasta. Tervetuloa juhlimaan uudet ja vanhat kävijät. Tulkaa vaikka uteliaisuuttanne katsomaan ja talkoilemaan yhteisen juhlahetken eteen. Kyläyhdistyksen toiminnassa kaikille taidoille on käyttöä. Toiminta on täsmälleen sellaista, millaiseksi sen teemme.

Liisa Hokkanen
Oikaraisen kyläyhdistyksen puheenjohtaja
040/5644489

Marjetantori

Marjetantori alkoi kylällä yleisen kokouksen päätöksellä. Suunnittelu annettiin kylätoimikunnan tehtäväksi ja toteutettavaksi heinäkuussa lauantaina, marjetanpäivää lähelle v. 1983. Vaikeuksien jälkeen toiminta alkoi kylän naisten yhteisesti virkkaamalla päiväpeitolla. Peitto myytiin arpajaisissa ja tulos oli hyvä silloin, noin viisi tuhatta markkaa.

Kylätoimikunta kokoontui päättämään Marjetantorin tapahtumien kulusta, ohjelmista, myytävistä tuotteista, puhujista ym. sellaisesta. Niinpä valittiin eri sektoreiden vetäjät, mutta kaikesta suunnittelusta vastasi kylätoimikunnan puheenjohtaja Erkki Ketola. Talkoopäällikkö vastasi torin järjestelystä, talouspäällikkö huolehti keittiösektorin ja tarjoilupuolen ja ohjelmapäällikkö vastasi ohjelmapuolesta.

Kylässä toimiva Oikaraisen erä- ja kalamiehet vastasivat kalojen pyynnistä ja savustuksesta toripäivänä, menestys oli taattu. Talkooväkenä olivat mukana kylässä toimineet Oikaraisen Haka, maa- ja kotitalousnaiset ja martat.

Kokouksessa päätettiin pitää juhla vanhan kansan juhlana. Niinpä päätettiin valmistaa perinneruoka kuivalihavelli, torin henkeen ei kuulunut paistin makkarat. Kahvin seuraksi paistettiin kentällä kunnon räiskäleet, ja menestys molemmilla tuotteilla oli taattu.

Menneinä vuosina on torin ohjelmaan kuulunut erilaisia työnäytöksiä esim. lampaanvilloista karstaus ja kehräys, pyykinpesu paljuilla ja pyykkilaudalla mäntysuovalla, lankojen värjäys luonnonmateriaaleista valmistetuista väreistä, viikateniittoa, täkintikkaus, voin kirnuaminen, maidon separoiminen, vastan teko muun muassa näitä muutamia mainitaksemme. Tori on ollut kahtena vuonna 2000 luvulla katkolla, mutta taas 2009 valmistelemme toritapahtumaa täyttä päätä.

Aikojen kuluessa myyntiartikkelit ovat muuttuneet, kyläläisten käsityöt, maataloustuotteet ja leivonnaiset ovat säilyneet myynnissä. Menneinä vuosina kylässä valmistetut juustot, rieskat ja kalatuotteet ovat olleet historiaa monta vuotta, koska väestörakenne on muuttunut ja kylässä ei ole kuin muutama maatalousyrittäjä.

Toritapahtuma on muodostunut erittäin tärkeäksi sosiaaliseksi tapaamistilanteeksi, niin kyläläisten kuin täältä pois muuttaneiden kesken. Myös kylälle muuttaneet kohtaavat torilla kylän alkuperäisiä asukkaita ja solmivat näin ystävyyssuhteita.

Anja Nurmela, Enni Yliraudanjoki, Saara Ketola

Terveiset täältä Saaren Soudun tiimellyksestä

Tapahtumaa viedään läpi tuulisessa mutta puotaisessa säässä. Puheenjohtajakaan ei päässyt helpolla vaan joutui soutamaan oman osuutensa. Nyt tekstiä syntyykin käden soutamisesta rakoilla. Osallistujia ja yleisöä mahtuu Ounaspaviljongille tulevina vuosina enemmänkin. Tärkeintä kuitenkin on, että yleisö viihtyi. Ja Saarenkylän Omakotiyhdistyksen joukkue tuli soudussa toiseksi. Soutukaverina minulla oli Teuvo Luiro.

terveisin
Pekka Rompasaari
Saarenkylän Omakotiyhdistyksen puheenjohtaja

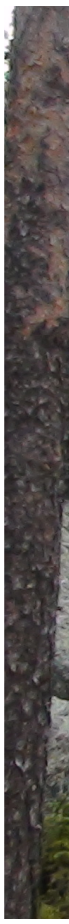
SOMOSEN KIRKKO

Oikaraisen kylän aarteistoon kuuluu kivikautinen kivenjärkäle “Somosen kirkko”, joka sijaitsee Permantokosken tien varrella noin 1,7 km Kuusamon tieltä. Perinnetiedon mukaan tämä siirtojärkäle on muodostunut kivikauden aikana ja nimensä se on saanut paikallisen perinnetiedon mukaan kansansaarnaaja Somosen mukaan. Toisen perinnetiedon mukaan kirkkoa on nimitetty läheisen joen mutkan laajentuman mukaan. Kiveä on ruvettu nimittämään kirkoksi sen jälkeen, kun 1800 - luvulla elänyt vanhaisäntä Ylioikarainen on sunnuntaisin kiertänyt kiveä ja pitänyt omia hartaushetkiään siellä.
Ensimmäinen jumalanpalvelus on pidetty 1977 kesällä. Reijo Miettusen ottaessa yhteyttä Einari Alaraudanjokeen ja näin yhteinen ajatus toteutui. Rovasti Miettunen toi mukanaan matkaharmonin, jolla hoiteli kanttorin tehtävät Marja-Liisa Koivuranta.
Joka kesäiset jumalanpalvelukset ovat jääneet perinteeksi ja ne pidetään joka kesä marjetatoria seuraavana sunnuntaina. Oikaraisen martat ovat huolehtineet kahvituksen, kuten myös ennen joulua pidettävissä kauneimmat joululauluillassa glögin tarjoilun. Kirkossa on myös toimitettu vihkimisiä ja kastetilaisuuksia. Koskematon luonnon rauha ja aito ympäristö vetävät puoleensa matkailijoita niin
kesällä kuin talvellakin.

Kirjoittanut: Anja Nurmela, Enni Yliraudanjoki, Saara Ketola

Norvajärven historiasta

Norvajärven ensimmäinen asukas on ollut Iisakki Vitikka ,joka on tullut asumaan joskus 1850-luvulla Norvajärven pohjoispuolelle Lismanniemeen. Elinkeinonaan hän harjoitti maanviljelystä ja kalastusta. Myöhemmin hän myi talonsa Matti Vanhatapiolle ja muutti itse 1890 Norvajärven eteläpään länsipuolelle Ojansuulle, samalla hän muutti sukunimensä Ojalaksi. Myöhemmin lapset muuttivat sukunimensä Vitikaksi. Poikajärvelle on tullut ensimmäinen asukas 1810-1820 Perunkajärveltä. Kivikautisista asuinpaikoista on Norvajärveltä löydetty merkkejä seuraavista paikoista: Lismanniemi, Kallioniemi, Salmenranta, Paavola, Luusua ja Rytiniemi.

Kylän palvelut

Norvajärven ensimmäinen koulu on aloittanut toimintansa kiertokouluna v. 1943 Poikajärvellä, Poikajärven talossa. Nykyiselle paikalleen Norvajärven itärannalle koulu muutti v.1952, jossa toimi myös silloinen koulun asuntola. Asuntolan hoitajana ja koulun kokkina toimi Kyllikki Laaka, naisopettajana Anja Poikajärvi ja miesopettajana Pentti Oinas. Koulu lakkautettiin vuoden 2005 syksyllä. Kuuluisuuksia, jotka ovat vaikuttaneet koululullamme ovat näyttelijä Petteri Summanen, oppilaana ja Mauri Sariola opettajana. Koulullamme on myös kuvattu elokuvaa ” Neljäs sopimus” Fredrik Forsythin kirjan mukaan. Marras-joulukuussa 2008 kuvattiin alueellamme jälleen elokuvaa nimeltään ”Farewell”.

Lampelan kauppa toimi järven länsipuolella vuosina 1950-1960. Kauppamatkoja tehtiin myös Saarenkylän puolelle hevospelillä.Kuppari Hilma Kettunen toimi 1950-luvulla. Maamiesseuratoiminta aloitti toimintansa 1936. Maamiesseuratalo rakennettiin 1950-luvun alussa ja purettiin 1975. Norvajärven rannalla oli maamiesseuran katettu tanssilava.
Sähköt Norvajärvelle saatiin 1957. Aikaisemmin työskenneltiin kynttilöiden, lyhtyjen, tilleylamppujen ja kaasuvalojen kanssa. Kouluun saatiin sähkö 1950-luvun lopussa ja muuhun osaan kylää 1969-1971.

Rajavartiolaitoksen rakentama Lentosatama valmistui 1955. Alueella on asuinrakennus, jossa kolme

Poikajoki talviasussaan 2007

perheasuntoa sekä lentokonehalli. Tällä hetkellä lentosataman asuinrakennusta remontoidaan. Alkujaan lentokonehallilla oli kesäisin vesikone -kellukkeilla ja talvella suksi/pyöräkoneena, suorittaen sairas- ja huoltolentoja vaikeakulkuisiin kohteisiin. Nykyisin kesäaikaan lentosatamassa on vesikoneiden huoltoa. Alueen omistaa yksityinen.

Teknologiaa

Puhelimet saatiin 1960-luvun alussa. Valtion puhelimia oli kaksi, järven molemmin puolin. Itäpuolella Tuiskun talossa ja Länsipuolella Ikäheimon talossa.
Postinkanto aloitettiin 1943 Norvajärvelle kolme kertaa viikossa. Ensimmäinen postinkantaja oli Anni Karjalainen ja häntä seurasi Selma Kuokkanen ja Vappu Vettanen. Vettasen lapset jatkoivat postinkantoa Vapun jälkeen. Postia kuljetettiin talvisin suksilla, kesäisin polkupyörällä. Tuolloin tie kulki lentokentän kautta. Pääasiallisesti käsin ja hevostyövoimin itäpuolen tie valmistui 1937. Nykyinen Norvajärventie Someronharjun kautta on valmistunut 1960-luvulla ja on saanut kestopäällysteen 1973-1974. Tie on nyt vuonna 2009 peruskorjauksen alla.

Kappeli ja leirikeskus

Norvajärven rantaan rakennettiin 1959-1963 kappeli Lapinsodassa kaatuneiden saksalaisten lepopaikaksi. Kappelin hallin alla olevaan kellariin on haudattu 3000 saksalaissotilaan jäännökset. Hallin rakentaminen antoi työtä Norvajärven kyläläisille. Nykyisin kappelilla poikkeaa paljon kävijöitä, pääasiassa saksalaisia. Enimmillään kävijöiden määrä kohoaa jopa 1000:een päivässä ja jopa 30 000:een vuodessa.

Rovaniemen Ev.lut.srk osti järven itärannan pohjoispäästä 1960-luvulla alueen, jossa alkuvuosina pidettiin kesäisin leirejä. Alueelle valmistui 1992 uudet tilat, jolloin toiminta tuli ympärivuotiseksi.
Linja-autoliikenne aloitettiin 1960-luvulla maanantaisin ja perjantaisin Ketosen ja Rovaniemen Linjojen toimesta. Linja-autovuoroja ajettiin noin 5 vuotta, sitten tulivat omat autot ja linja lakkautettiin.
Myymäläautotoiminta aloitettiin samoihin aikoihin. Maanantaisin Lapinmaan, sekä keskiviikkoisin Osuuskaupan toimesta noin 10 vuoden ajan.

Kylä nykyään

Maatiloista tällä hetkellä on toiminnassa vain Vitikan maatila, jossa on lypsykarjaa. Useimmat maatiloista ovat muuttuneet metsätiloiksi. Porotalous on joko sivuelinkeinona tai harrastustoimintana. Muita yrityksiä ovat mm. hevostilat, maanrakennusyritys, yksityinen perhepäivähoito.
Nykyiset asukkaat käyvät pääosin töissä kaupungin alueella, lukuun ottamatta paikallisia yrityksiä. Vakituisia asuinkiinteistöjä on noin 115 ja vapaa-ajan asuntoja noin 250.

Lähde: Norvajärven kyläsuunnitelma 1999. Kauko Tuisku ja Sinikka Marjamäki
Muokanneet 13.6.2009: Anna Siitonen ja Berit Hietanen

"Vanhojen" perinteiden herättelyä

Kylämme vakituisia tapahtumia viime vuosina ovat olleet laskiaisrieha, pilkkikilpailut, ympäristötalkoot, kesäkauden avajaiset, sadonkorjuujuhla, kekrinaamiaiset ja kuusijuhla kauneimpien joululaulujen kera.

Viime aikoina unohtuneita kylän yhteisiä kesäillanviettoja aletaan pitkästä aikaa virittää uudelleen eloon Norvajärvellä. Juhannusaaton juhlaa ja kokon polttamista elvytellään henkiin pe 19.6.2009 klo 18.00.
"Kylälauantait" aloitellaan myös pitkästä aikaa tulevana juhannuksena. Kesälauantaisin klo 18.00 uimarannalla on mahdollista tavata oman kylän vakituista väkeä ja mökkiläisiä. Kodassa voi paistella makkaraa, ja jos porukkaa on tarpeeksi, löytyy rannalta edelleen lentopalloverkko ja petanque-kenttä mukaviin pelihetkiin. Syksyllä rannalle olisi tarkoitus kokoontua sadonkorjuujuhlan yhteydessä viettämään venetsialaisia. Uutena tapahtumana joulun alla olisi joulumyyjäiset.

Kylällämme on aikoinaan ollut vireä maamiesseura. Nykypäivinä kylällämme on ollut mahdollista harrastaa jumppaa, kädentöitä ja lapsille on ollut lastenkerho. Syksyllä 2009 jatkavat edelleen kansalaisopiston käsityöpaja ja kyläyhdistyksen ylläpitämä lastenkerho Norvan nappulat.

Kirjoittanut: Berit Hietanen ja Anna Siitonen

OIKARAISEN KOULU

Vuonna 1907 pidettiin Oikaraisen kylällä kokous ,josta päätettiin pyytää kuntaa rakentamaan Oikaraisen kylälle kansakoulu tyttöjä ja poikia varten. Kouluiässä olevia lapsia on kylällä 65.

Perä-Pohjolainen 14.2.1907

Kansakoulu aloitti toimintansa vuonna 1916 Yliraudanjoen talossa vuokratiloissa. Koulun johtokuntaan kuuluivat tällöin Pekka Timonen, Eevert Alaraudanjoki, joka oli yksi perustajajäseniä, opettaja Ellen Yliraudanjoki, joka oli koulun ensimmäinen opettaja. Muina jäseninä olivat mukana Olli Oikarainen, Hilda Pitkäniemi ja Emil Karvo. Koulu toimi alkuunsa vuokratiloissa vuoteen 1923 saakka, jolloin valmistui ensimmäinen koulutalo.

Lapin Kansa 1964

Oikaraisen koululla on pitkä historia. Oppilasmäärät ovat vaihdelleet koulun historian aikana kovasti. Opettajien määrä on myös vaihtunut vuosien saatossa.Viisikymmentäluvun loppupuolella oppilaita on ollut 130 oppilasta. Koulun historiaan mahtuu myös traagisia tapahtumia. Oikaraisen ensimmäinen koulutalo tuhoutui sodan mukana.
Koulun asuntola on tuhoutunut kolme kertaa . Ensimmäisellä kerralla vuonna 1953 salama aiheutti tulipalon . Toisella kertaa vuonna 1980 lasten tulitikkuleikit aiheuttivat tulipalon ja palossa kuoli 4-vuotias pikkupoika. Kaksi vuotta myöhemmin asuntola syttyi tuntemattomasta syystä ja 16 ihmistä jäi asunnottomaksi. Kahdeksankymmentäluvun alkupuolella oppilaita oli vain 12 ja koulun lakkauttamisesta oli silloin puhetta.

Oikaraisen kansakoulu

Koululla on tällä hetkellä kolme luokanopettajaa . Hannu Rahko opettaa 5.-6. luokkaa , Kaija Sälevä 3.- 4. luokkaa ja näillä tietämin Rita Ketola jatkaa 1.- 2. luokanopettajana .

Syksyllä kouluun tulee 46 oppilasta. Koulu on keikkunut jo monta vuotta kaupungin lakkautuslistoilla. Viime vuoden syksyllä jouduimme taistelemaan viimeisimmän kerran koulun säilymisen puolesta. Tällä hetkellä koulun lakkauttaminen on jäissä. Kouluikäisten lasten vanhempana ja kyläyhdistyksen aktiivina voin sanoa , että koulusta emme luovu ilman taistelua.

Kirjoittanut: Marjo Puhakka

Lasten mietteitä Oikaraisen kylästä ja koulusta :

” Oikarainen on mukava pieni kylä Kemijoen varrella. Siellä on pieni ala-aste, jossa on vähän vajaa 50 oppilasta. Opettajat koulussa ovat ihania ja keittäjämme Viire on aina niin ystävällinen. Oikaraisella on hienot vaarat ja maalaismaisema on kaunis . Koululla on hyvät harrastusmahdollisuudet , mutta kelirikon aikana se on hieman hankalaa. Oikaraisen koulu on kuitenkin koko kylän kohtaamispaikka. ”

” Meidän koulu on pieni, mutta pienessä koulussa kaikki oppilaat tuntevat toisensa, eikä kukaan jää yksin. Koulumme sijaitsee mielestäni yhdessä kauneimmassa paikassa koko Rovaniemeltä. Koko koulun yhteishenki toimii. ”

” Minun kouluni on pieni ja ihana. Siellä on turvallinen olo, mukava ilmapiiri ja koulussani järjestetään ihania juhlia ja tapahtumia. Mihin me oppilaat mennään , jos tämä koulu lakkautetaan ?! Minun kouluni on 8,5 km kotoani, joskus jopa pyöräilen kouluun. Koulussani on paljon ystäviä. Koulussani on ihanat opettajat ! Minä tunnen kaikki koulun oppilaat. Minun kouluni on ihana ! ”

13.6 Tietotaitotalkoot Oikaraisen koululla

Tiedossamme oli, että Helsingistä tulee ohjaajat aamujunalla. Eero Sirkka haki junalta vieraamme, ja keittiö oli valmiina odottamassa vieraitamme vastavalmistetun aamupalan kanssa.

Anjalle oli välähtänyt keskellä yötä, että kulleroita pitää olla aamupalapöydässä. (Kurssin vetäjä ei tiennyt, mikä kullero on). Niinpä hän oli mennyt kasteenraikkaalle yöniitylle poimimaan niitä. Saara oli myös tuonut ison kimpun kulleroita, joten oli mahtava kukkaloisto aamiaispöydässä. Kullerohan on Lapin maakuntakukka.

Ruokailemassa oli noin 15 henkeä. Aamupala sujui iloisen rupattelun ja päivän toiminnan suunnittelun merkeissä. Aamupalaan kuului kaurapuuro, kananmunat, kahvi, leivät ja leikkeleet. Kahvin kanssa oli iltamyöhällä leivottua raparperipiirakkaa.

Päivä alkoi video-opetuksella ja teksti aiheiden miettimisellä. Päätimme toimia tiimeissä, koska kultakin kylältä oli oman kylänsä asiantuntijoita paikalla.

Video-opetuksen jälkeen talkoiden vetäjä ja 3 talkoolaista lähtivät päivän ruokaostoksille kauppaan, joka on 16 km päässä. Tuleviin ruokaluihin sai kukin ehdottaa ruokien ainekset, joista sitten äänestämällä valittiin talkoopäivän ruokalajit.

Kokkina toimi Jouko Leppänen, joka ehti sekä keittiöhommiin että osallistumaan myös lehdentekotalkoisiin.

Kauppareissun yhteydessä talkoolaiset käyvät myös leipomossa ja Somosen kirkolla. Myöhemmin iltapäivällä talkoolaiset vierailivat myös Saarenkylässä soututapahtumassa ja ottivat siellä valokuvia.

Lounaaksi oli uusia perunoita sipulikastikkeella ja uunilohta salaatteineen. Jälkiruuaksi oli karpalokiisseli. Lounas oli todella herkullinen.

Päivälliseksi oli porsaan ulkofileetä ja uunijuureksia lisukkeineen. Herkullisista ruuista riitti koko kurssilaisten syödä. Kaikki ruoka-aineet olivat luomutuotteita.

Kirjoittanut: Juha Heikkinen ja Enni Yliraudanjoki

Piirakan resepti

Pohja:
Vatkataan 300g sokeria 2dl sokeria vaahdoksi
Lisätään 2 munaa yksitellen sekaan
6dl vehnäjauhoja lisättynä 2tl leivinjauhetta lisätään seokseen
Uunipannulle levitetään taikina noin 2cm levyksi

Täyte:
Noin vajaa litra pilkottuja raparperinpaloja
1 purkki kermaviiliä
2dl sokeria
2 munaa

Levitä raparperin palat levitetyn taikinan päälle. Lopuksi sekoitetut kananmunat, sokeri ja kermaviili valutetaan raparperipalojen päälle. Paistetaan noin puoli tuntia 225 °C.

Saaren soudussa liekkimielistä soutamista kädet rakoilla

Saaren soudussa on upeita pokaaleita jaossa. Voittajan kiertopalkinto häikäisee katsojaa. Kiertopalkintoon on kertynyt neljä aiempaa voittajaa.

Tämän vuoden voittajaksi kirjoitetaan Saarenkylän VPK. Voittajakaksikko Kari Kuoksa ja Teemu Kylmämaa käyttivät saaren kiertoon aikaa oli 31,40. Toiseksi tuli Saarenkylän omakotiyhdistyksen joukkue Teuvo Luiro ja Pekka Rompasaari. Vaikka Pekka perämiehenä ollessaan ohjasikin venekunnan kertaalleen kivikkoon, saapui kaksikko maaliin ajalla 34,25. Kolmanneksi kiri perhejoukkue Markku ja Hannu Pääkkö ajalla 37,04 treenattuaan kädet rakoille jo edeltävänä iltana. Kaikki joukkueet kertoivat maaliin tultuaan soutaneensa kädet rakoilla, mikä ei riemumieltä laskenut laisinkaan.

Tapahtumassa oli läsnä VPK kolmen auton ja suuren talkooporukan kera. Ihastelijoita riitti niin uusien kuin vanhan paloauton ympärillä. Vohvelit tekivät kauppaansa ja ajankuluksi lapset saattoivat harjoitella vaikka voikukkaseppeleiden tekoa paviljongin ympäristössä. Tapahtuma saa jatkoa jälleen ensi vuonna..

MIELIPITEET

Suomi siistiksi

Olen jo kauan aikaa miettinyt, miksi me suomalaiset emme osaa pitää kadun- ja tienvarsia siisteinä. Tuhlaamme paljon varoja, jotka voisi käyttää ympäristön kaunistamiseen, sellaiseen toisten jälkien korjaamiseen. Tiedän maita, joissa roskaamisesta sakotetaan.

Olisin vahvasti sakottamisen kannalla myös meillä. Olisimme esimerkkinä pohjoismaissa ensimmäisenä.

Miksi autoista heitellään grilli- ja pitsantähteet ulos? Karkkipussi ei enää mahdu taskuun, siirry tyhjänä kotiin asti. Puhumattakaan tupakka askeista ja tumpeista, jotka häviävät hyvin hitaasti luonnosta. Miten kaunista ja ihanaa olisi siirtyä roskattomiin kaupunkeihin ja tienvarsiin. Tämä voisi olla mahdollista ihmisten aivoon vetoamalla tavalla tai sitten sakottamalla.

Tuntureilla tehdään suuria siivouksia joka vuosi, kun me, junttikansa, itse roskaamme kaunista luontoa ja seurauksia ajattelematta.

Käsi sydämelle jokainen kansalainen?

Terv. Pirkko

Oikaraisen ja Norvajärven "uusin" tieto Internetissa

Alkuvuodesta 2009 alkaen ajankohtaisin tieto molempien kylien osalta löytyy Rovaniemen kaupungin sivustolta. Varmimmin pysyt ajantasalla liittymällä kyläyhdistyksen jäseneksi (jäsenmaksu 5 €/vuosi), jolloin saat tiedon myös sähköpostin välityksellä.

Viimeaikoina tietoa on esitetty
- Oikaraisen osalta: siltahanke, koulu, Kemilän ylläpito ja Marjetantori.
- Norvajärven osalta: juhannusjuhlat koko perheelle, kylälauantait, kaislanniitto, kesäasukkaan etsintäkuulutus

Uusimpana vaiheena kyseisillä internet-sivustoilla on pyrkimys koota sivustoille tieto kylien
- yhdistyksistä
- yrityksistä ja yrittäjistä
- tonteista uusille kylän asukkaille (Oikaraisella)

Toivommekin, että kyläläiset, yhdistykset, yrittäjät ja maanomistajat olisivat yhteydessä kyläyhdistykseen näiden tietojen ajantasalla pitämiseksi.

Kirjoittajat: Eero Sirkka, Anna Siitonen

Siistimpi luonto, kaupunki eli ympäristö on viihtyvyyden ja kauneuden tae.

Historian havinaa Oikaraiselta

Oikaraisen kylällä on historiaa enemmän kuin moni tietääkään. Kylän ensimmäiset asukkaat saapuivat jo vuonna 1541 nykyisen Hannilan tilan tienoille (Ilmari Hannila, 2009). Tästä alkaen kylä on kasvanut hitaasti, mutta varmasti nykyiseen muotoonsa.

Käsittelemme historian käännekohtia ja muita sattumuksia tämän lehden sivuilla ja tulevissa painoksissa. Nyt hyvin ajankohtaisena aiheena on Oikaraisen lossin korvaaminen upouudella sillalla, jolla mittaa on peräti 280 metriä.

Moni ei varmasti tiedä, että silta ei ole ensimmäinen laatuaan. Oikaraisella oli Kemijoen ylittävä silta ensi kerran kesällä 1944. Silta rakennettiin saksalaisten pioneerien toimesta, jotta Kuusamosta palaavat Saksan joukko-osastot pääsisivät nopeasti takaisin kotimaahansa. Kivestä ja betonista vanhaa siltaa ei tehty, vaan silta oli puinen pukkisilta. Sillan elinkaari oli valitettavasti hyvin lyhyt ja se räjäytettiin jo syksyllä 1944. Muutamat kyläläiset vielä muistavat miltä tuntui kävellä pitkin Oikaraisen yhdistää siltaa. Nyt voidaan katsoa uuden sivun alkavaksi Oikaraisen historiassa kun kylä yhdistyy jälleen.

Kirj. Joonas Leppänen

Kuva: Totto XVI. Pohjolan painotuote Oy. Rovaniemi 2002.

AINA LÄMPÖISET -PULLAT PUTAALTA

Teksti: Joonas Leppänen
Kuvat: Arttu Sirkka

Tietotaitotalkoisiin hankittiin pullat lähiruoka-periaatteella paikalliselta leipomoyrittäjältä.

Vanhassa Vornasen kaupan tiloissa, Kuusamontien varressa toimii nykyisin Nisu ja kakkupuoti.

Yritys on melko tuore, mutta ohikulkijoille varmasti jo tuttu kohde sillä leipomolla on myös pienimuotoista kahvilatoimintaa vetäen ohikulkijoita puoleensa. Sijainnissa ei ole kyllä moittimista.

Sisään astuessa ovesta tulvahtaa pullan makea tuoksu ja emäntien puheen sorinaa. Asiakkaita on ihan jonoksi asti. Reippaan huutelun lopuksi leipurien joukosta löytyy paikan jauhepeukalo ja kahvilan onnellinen omistaja.

Yksityisyrittäjä ja leipomon perustaja Eila Kiviniemi nauraa kahvilanpitäjäksi tituleeramisesta ja kertoo vaatimattomasti olevansa vain leipuri. Leipomon toiminta keskittyy kuulemma pääasiallisesti tilaustuotteiden valmistukseen ja kaikki muu siinä sitten sivussa, kuten kahvila ja vähittäismyynti.

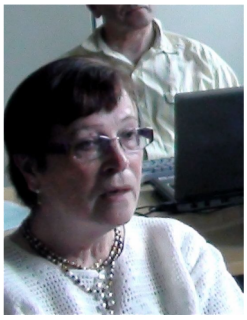
Haastattelu sujuu kiireen keskellä vaivalloisesti, kun asiakkaita lappaa ovesta sisään koko ajan, noutaen tilaamiaan kakkuja ja leivonnaisia.

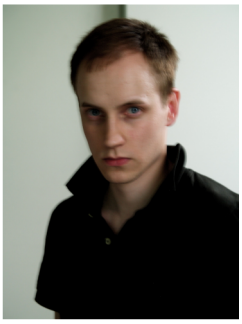
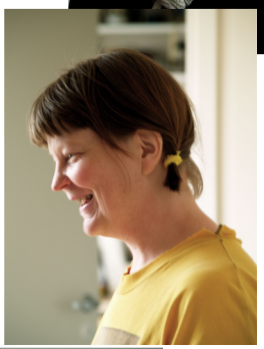
Taitaapa yrittäjä Kiviniemi olla hieman hämillään saamastaan huomiosta. Kiirettä tuntuu olevan ja leipuri kehaiseekin, että kiireaikaan talossa häärää jopa kuusi leipuria.

Antaapa siis maineen kertoa laadusta, sillä hyvässä leipomossa asiakkaita riittää.

Ja kyllä pulla maistuikin tietotalkoolaisille lehden teon tuoksinnassa, voi leipuri Kiviniemi olla varma, että käymme toistekin.

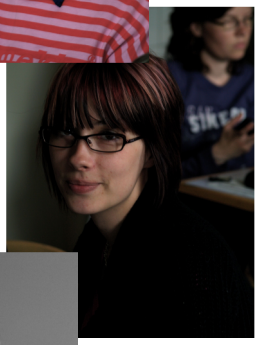

www.tietotaitotalkoot.fi

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa EU:lta
2007–2013

TTL Tietotekniikan liitto ry